82. štev. V CELJU, četrtek 8. julija 1920. Poštnina plačana v gotovini. LETO II.

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Cena: Za celo leto 80 K, za pol leta 40 kron, za četrt leta 20 K, za 1 mesec 7 kron. Posamezna številka stane 1 krono. Na pismene naročbe brez pošiljatve denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštnine proste. Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Strossmajerjeva ulica št. 3. Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 80 v od 1 *mm*, za poslana, naznanila občnih zborov, naznanila o smrti, zahvale itd. K 1·20 od 1 *mm*, za reklamne notice med tekstom 5 K od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 10 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 65.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Mihael Vošnjak — oče slovenskega zadružništva.

(Dopis.)

V zadnji številki Vašega cenj. časopisa ste se dotaknili delovanja umrlega inž. Mih. Vošnjaka kot politika. Zdi se mi potrebno omeniti nekoliko tudi njegovo delovanje na zadružnem polju, ki je po mojih mislih celo pomembnejše kot ono na političnem polju. Kajti Mihael Vošnjak nam je ustvaril ono našo ponosno in veliko zadružno organizacijo, ki nam je bila v stari državi glavna opora za vse gospodarsko, politično in kulturno delo — in ki služi v novi kraljevini za vzor našim južnim bratom, kaj se da za gospodarsko povzdigo naroda z neumornim delom doseči. Da, še višjo nalogo ima ta zadružna organizacija: ona bo služila za solidno podlago dalekosežnim socijalnim reformam, katere zahteva od nas kategorično tok časa in razvoj naroda. Iz gorčičnega zrna je vzrastlo tu ogromno drevo, ki vabi vse pomoči in podpore potrebne v svojo blagodejno senco.

Misel samopomoči, misel združenja malih in gospodarsko slabih eksistenc v gospodarsko enoto je prišla kakor veliko druzega dobrega med nas Slovence preko Čehov. Brat sedaj umrlega Mihaela Vošnjaka, znani taborit slovenski, dr. Josip Vošnjak je potoval l. 1868 po Češkem in je bil tam opozorjen na »záložne«, na posojilnice, ki so jih začeli Čehi pod vplivom Schulze-Delitschevih idej ustanavljati v 60. letih po mestih in trgih za trgovce in rokodelce. Dr. Vošnjak je takoj mislil na male naše slovenske razmere, iz katerih bi se dalo s takimi zavodi začeti uspešen boj za gospodarsko osamosvojo naroda. Hranilnice po mestih so bile takrat in še do državnega prevrata, kar jih je bilo, skoraj vse v nemških rokah, bank si kot reven narod nismo mogli snovati. Preostajala je torej edino ta pot, da se nabere potom društev denar v male zavode, ki nabran denar zopet uporabijo v svojem ožjem delokrogu v pomoč onim, ki so kredit za svojo obrt ali za svoje kmečko gospodarstvo potrebovali. To svojo misel je skušal dr. Josip Vošnjak popularizirati v »Slov. Narodu« in v knjigah Družbe sv. Mohorja. Tu leže v glavnem začetki slovenskega posojilništva.

Česar pa ni mogel doseči v velikem stilu idealistični politik dr. Josip Vošnjak, tega se je z vso energijo lotil njegov mlajši brat inženir Mihael Vošnjak. Izvrstno ga karakterizira ravnatelj Ivan Lapajne v »Dvajsetletnici Zveze slovenskih posojilnic« l. 1902: »Ni se brigal mnogo za abstraktne ideje in pojme, ampak ogreval se je za realne zahteve in potrebe slovenskega naroda; gospodarska samostojnost in neodvisnost je bila njegovo geslo.« L. 1879 je zapustil Mihael Vošnjak radi bolezni službo pri Južni železnici in se je preselil jeseni istega leta v Celje. Tu se je lotil z vso vnemo posojilništva in v kratkem dosegel lepe uspehe.

L. 1881 je ustanovil Posojilnico v Celju in že l. 1883 »Zvezo slovenskih posojilnic v Celju«, ki se je preosnovala l. 1905 v sedanjo »Zadružno Zvezo v Celju«. V 80. in 90. letih se je potem osnovala večina slovenskih posojilnic, zlasti večjih po trgih in mestih. Na čelu »Zveze slovenskih posojilnic« in kasneje »Zadružne Zveze v Celju« je ostal Mihael Vošnjak do l. 1910., torej dolg čas 27 let.

Ne more biti namen teh vrstic, da bi se Vošnjakovo delo v obeh »Zvezah« do podrobnosti opisalo. Bilo je v istini ogromno. Od pravil do knjig in poslovnikov je bilo treba vse na novo in vse kolikor možno praktično urediti. Snujočim se slovenskim zadrugam je nasprotovala vlada, so z vso silo nasprotovali Nemci in Italijani, pa tudi mnogi domači oderuhi. Koliko bojev se je bilo za registracijo raznih zadrug! Koliko težav je bilo z uradništvom, z ugotovitvijo primernih strokovnih izrazov v knjigovodstvu, s sestavo tiskovin! Hitro in krepko ste se sicer precej spočetka razvijali Posojilnici v Celju in Mariboru — drugim zadrugam je bilo treba pomagati s kreditom. Ali Mihael Vošnjak je delal sam in si je znal pridobiti lepo vrsto zmožnih sotrudnikov: premagane so bile sčasoma vse težkoče.

Razumljivo je, da se je v našem zadružništvu idejno in organizatorično od prvih začetkov Mihael Vošnjakovega dela marsikaj korenito spremenilo. Ali temelj, na katerega je Mihael Vošnjak zadružništvo postavil, je ostal: solidnost in nesebičnost. Ni polja v našem javnem življenju, na katerem bi se opravilo toliko solidnega in nesebičnega dela, kakor ravno v zadružništvu.

Imamo znanstvenike, imamo pesnike, imamo politike slavnih imen: najboljšim med najboljšimi, kar jih je izšlo iz našega naroda, prištevamo zadrugarji Mihaela Vošnjaka. Slava njegovemu spominu!

Ali je narodna popustljivost znak kulture?

Šoštanj, 30./6. 1920.

Nesporno kulturni narodi kakor Francozi, Angleži, Danci in drugi govoré doma in v tujini skoraj izključno svoj jezik ter se poslužijo kakega tujega jezika samo v toliko, — da se mu priuče ali v kolikor ga neizogibno rabijo v občevanju s tujerodci.

Ob vseh ostalih prilikah govoré vedno le svoj jezik, ali nikakor morda samo iz navade, temveč v prav znatni meri iz ponosa, češ — mi kot Francozi, Angleži itd. **se vendar ne smemo tako ponižati in smešiti, da damo prednost tujemu jeziku oziroma gospodarskemu podjetju pred domačim.**

Tudi pri nas najdemo tako pojmovanje. Razlika med nami na eni strani in Francozi, Angleži in drugimi kulturnimi narodi pa je le ta, da najdemo pri nas gori označeno pojmovanje več ali manje le kot izjemo, dočim je tako pojmovanje pri kulturnih narodih že popolnoma udomačeno v vseh slojih naroda in sicer tako globoko ukoreninjeno, da se ne da več iztrebiti. —

Da je temu res tako, potrjuje sedaj prav nazorno po očividcih dognano dejstvo, da Francozi v sedaj po njih okupiranem nemškem ozemlju (v svrho jamstva, da se izpolnijo določbe mirovne pogodbe) načeloma ne spregovoré nemške besede! In ti Francozi ne govoré nemško, dasiravno so — kot na Nemško poslani Francozi — seveda docela vešči nemškega jezika.

Tako dosledno rabo svojega jezika itd. smatra francoski narod za potrebno, dasi je priznano kulturen narod, ki je skozi in skozi narodno zaveden.

Mi, pa, ki žalibog še globoko tičimo v narodni nezavednosti, se hočemo izkazati nekako »kulturnim« s tem, da čebljamo nemško in podpiramo na vse načine ljudi, ki takoj, spoznavajoč našo slabost — iz nje kujejo svoje **»nemškutarske** pravice,« dasi takih sploh ni in tudi nikoli ne sme biti, če nečemo **mi** narodno poginiti.

Razvijamo se povoljno in vsestransko tako v jezikovnem, umetniškem in nič manj v gospodarskem oziru takó, da se smemo že po vsej pravici prištevati h kulturnim narodom. Ali naj kljub temu zaostaja odgoja k narodnem ponosu, to je odgoja volje k samostalnosti?

Bodimo vendar celi ljudje in ne zanemarjajmo razvoja onih skritih potez v našem značaju, kojih nezadosten razvoj nam lahko vzame ravnotežje baš v odločilnih trenutkih!

Tudi imejmo vedno odprte oči, da **pravočasno** odstranimo vse škodljivo in da na drugi strani sproti nadomestimo, kar manjka, da smo vedno in povsod kos vsaki nalogi tudi, če se nam stavi nepričakovano.

Zaradi tega skrbno negujmo odgojo k narodnemu ponosu ter obenem radikalno iztrebimo baš sedaj, ko je vendar najlepša prilika — vse nenarodno in vse, kar še le količkaj diši po bivšem renegatstvu, ter nadomestimo kolikor mogoče vse z narodno zanesljivimi močmi — ne zavrzimo pa koristnega sodelovanja pošteno spreobrnjenih zapeljancev.

S tem šele varno izgradimo Jugoslavijo, ker jo tako izgradimo tudi na znotraj.

Takrat se bomo tudi šele prav zavedli, da imamo zares vse k narodnemu življenju potrebne lastnosti, da živimo torej zdravo kulturno življenje in da je bilo prejšnje koketovanje s popustljivostjo v narodnem oziru nele nikak znak kulture, temveč nasprotno znak slabosti in nekulture. J. Sernec.

Politične vesti.

108. seja Nar. predstavništva 5. tm. Na vprašanje posl. Živka Popoviča glede nekih naredb hrv. bana je minister pravosodja Trifković izjavil, da se naredbe ne bodo izvedle. — Na vprašanje posl. Čobala radi delavcev, ki bi imeli oditi na Francosko, je min. dr. Kukovec odgovoril, da odhod delavcev še ni definitivno določen in da se ne zgodi ničesar brez vednosti delavskih zbornic. — Na vprašanje posl. dr. Novaka glede stanovanjske odredbe za Slovenijo je odgovoril min. dr. Kukovec, da po o tem vprašanju padla odločitev v min. svetu. — Razprava se je vršila o členu 80 vol. reda, o količniku. V debato je poseglo več poslancev.

109. seja Nar. predstavništva 6. tm. Po daljši debati se sprejme člen 80. vol. reda, kakor ga je predlagala vlada. Sprejeli so se tudi vsi ostali členi do 121. **Sprejet je bil tudi člen 95. glede katerega so se bali, da se razvije obširna debata o takozvanem kancelparagrafu.** Sprejeta nista doslej edino še člena 6 in 11, ki sta bila vrnena odseku. Na dnevni red sta prišla v seji 7. tm.

Naš mirovni delegat dr. Žolger se vrne — ker je naša mirovna delegacija razpuščena — v Ljubljano.

Italijani prelivajo slovensko kri. V celem Primorju so praznovali Slovenci Ciril-Metodov praznik zelo slovesno. Laški karabinerji so hoteli to preprečiti. Pri tem je prišlo v Prvačini do krvolitja, ker se domačini, ki so z razvitimi našimi trobojnicami napravili procesijo, niso uklonili zahtevi karabinerjev, da zastave pospravijo in se razidejo. Lahi so nato kar začeli s reljati na procesijo. 15 ljudi je ranjenih, 4 težko, 1 smrtno. Več odličnih Slovencev so aretirali.

Pogajanja z Italijo? Iz Beograda poročajo, da bo najbrže jugoslovenska delegacija predlagala vrhovnemu svetu v Spai, naj se pričnó neposredna pogajanja med Italijo in Jugoslavijo. Zdi se, da je Giolitti za taka pogajanja pripravljen.

V Albaniji se je vlada v Tirani dala podkupiti od Lahov, je organizirala svoje čete in jih poslala proti albanskim ustašem. Vnela se je huda državljanska vojska.

Diplomatski izvršen konec črnogorskega kraljestva. Beogr. »Pravda« javlja: Francoska vlada je s 1. julijem ukinila svoje poslaništvo pri bivšem črnogorskem kralju

Na zavezniški konferenci v Spai bo zastopal našo državo dr. Trumbić, namesto obolelega Pašiča pa naš mirovni delegat Mato Bošković.

Romuni mobilizirajo. »Jugoslavija« je prinesla 6. tm. izvirno poročilo, da je bila v Rumuniji 4. tm. proglašena splošna mobilizacija, baje zato, ker so boljševiki po zasedbi cele Ukrajine poslali celo armado v smeri proti Romuniji z nalogo, da zasede Besarabijo.

Poljaki utrujeni. Poljaki so zaprosili entento za pomoč proti prodirajočim boljševikom. Želijo, da se boljševike političnim potom prisili, da ustavijo prodiranje. Poljska vojska je po 6-letnem boju utrujena, manjka ji pa tudi vojnega materijala.

IZ KOROTANA.

Dr. Sušnik ni umrl. Naša vest o smrti odvetnika dr. Sušnika je bila prenaglena. Poročajo, da se zdravstveno stanje njegovo vidno boljša.

Za Jugoslavijo agitirajo koroški komunisti v coni B. Tako poročajo celovške »Freie Stimmen«. Če je res, je to dokaz, da so komunisti boljši politiki nego nemškonacijonalni zagrizenci,

Celi Korotan je gorel na predvečer sv. Cirila in Metoda. Bil je veličasten pogled na naše vrhove in z vrhov po dolinah, ne le v pasu A, ampak celo v pasu B, koder bivajo Slovenci. Znak, da je Korotan naš — zakaj gori v narodnem navdušenju. Ne gori le pas A, gori že tudi pas B.

Koncert Glasbene matice v Borovljah. Dne 10. t. m. se vrši v telovadnici meščanske šole v Borovljah in 11. tm. ob 11. uri na Otoku ob Vrbskem jezeru koncert Glasbene Matice iz Ljubljane. Za prireditev vlada že sedaj vsesplošno zanimanje. Ker ima koncert poleg zgolj umetniškega tudi še ta namen, da ovrže nemške trditve o našem barbarstvu in nekulturnosti, vabimo vse ljubitelje jugoslovanske pesmi in prijatelje slovenske Koroške, da nas ob tej priliki posetijo. V medsebojni vzajemnosti bomo črpali moč za vztrajanje v nadaljni borbi zoper tujo grabežljivost, dokler ne dokažemo vsemu svetu, da smo za kulturno tekmo vsposobljeni v isti meri, kakor za borbo na bojnih poljanah.

MARIBORSKE NOVICE.

Urednik »Straže« kot priča. V porotni razpravi gospoda Habiana iz Šmarja proti klerikalnemu agitatorju Žebotu radi tepeža na »izobraževalnem« tečaju je bil kot priča zaslišan tudi kaplan Krajnc, ki pa seve tudi ni mogel potrditi Žebotovega »dokaza resnice«. Kljub temu pa je pokazal ta srboriti kaplan pred sodnim križem čudno resnicoljubnost. Predsednik senata ga je namreč vprašal, kako je prišel on (Krajnc) med tepežem iz dvorane in ta vneti katoliški duhovnik se je junaško odrezal: »skozi vrata za odrom«. Ko pa mu je dr. Zabukovšek osvežil spomin, da za odrom ni nobenih vrat, je moral apostol resnice — med splošnim smehom občinstva — v porotni dvorani sramežljivo priznati, da je smuknil skozi okno iz dvorane. — Lahko si torej predstavljamo, kako deluje ta blagoslovljeni gospod skrit za plotom odgovornega urednika, če niti pred sodnijo ne more resnice govoriti!

Kdo je torej? (Javno vprašanje uredništvom v Cirilovi tiskarni.) Mariborski časopisi in tudi že ljubljanski so ponovno pisali o nekem uredniku, kateremu je izročil posestnik Bauman v Št. Ilju v Slov. goricah 30.000 K, da mu jih naloži v Mariboru. Ta urednik pa je zaupani denar še isto noč v neki zakotni gostilni zaigral. Ko je gospod Bauman za to zvedel, se je takoj peljal v Maribor, ter zadevo izročil odv. dr. Rosini, v čegar pisarni se je stvar potem za silo nekoliko uredila. Kteri-

Koncert Celjskega pevskega društva
v soboto, dne 10. julija tl. v Narodnem domu.
Po koncertu veselica s plesom in drugimi zabavami.

kalno časopisje na nešteta javna izzivanja molči. Znano pa je, da hodi v Št. Ilj edino urednik Žebot in zato vprašamo v interesu javne morale uredništvi »Straže« in »Gospodarja«, če je Žebot tisti nesrečni igralec?! — Odgovor, zavijanje, zmerjanje ali molk gg. kaplanov bomo bralcem sporočili.

Komisar dr. Leskovar pri koritih. Koritarstvo je v Sloveniji upeljal dr. Šušteršič, advokat dr. Leskovar je bil pri njem koncipijent in videti je, da ni bil gluh za zlate nauke svojega političnega učitelja. Mislili pa smo, da bo že zadovoljen s tem, če dobi z mestnim gerentstvom v svojo odvetniško pisarno vse mestne verižnike in potom koncipijenta — komisarja stanovanjske komisije neštevilne pravde v stanovanjskih zadevah. Pa mu ni dovolj. Mož si namreč pusti zato, ker gre včasih malo pogledat na magistrat, izplačati celo redno plačo 6. razreda državnih uradnikov **in povrh tega še draginjsko doklado za svoje številne otroke.** Sramota, ki vpije do neba! Pa tudi to še ni vse. Možakar je zahteval in tudi dobiva za častno komisarstvo pri okrajnem zastopu mesečno plačo 650 K. Ako dobiva tudi tam draginjsko doklado za svoje otroke, nam trenotno še ni znano. Stori pa mož pri okrajnemu zastopu absolutno nič, ceste pusti naravnost razpadati, — ker ni denarja, za njegovo plačo pa mora biti denarja dovolj. Nadalje ima dr. Leskovar dobičkanosno mesto pri mestni hranilnici in še par mehkih gnezdec. In v klerikalni stranki ni več toliko poštenjakov, da bi obsodili to kristalizirano Šušteršičijanstvo. Kam bredemo?

Umrl je 6. tm. tvornićar likerja Emil Strohbach.

PTUJSKE NOVICE.

Na ptujski gimnaziji so 30. jun. napravili maturo 4 maturanti — domačini Aleš Lešnik, Bela Štuhec, Irma Štuhec in Udo Kasper.

Šolske zadeve in obstoj Mladike. V Ptuju se bije boj za šolske prostore. Ni jih, pa ni, ter se ne ve, kam djati deško meščansko šolo. Ogrožen je celo obstoj zavoda deklic »Mladike.« Na Slovenskem imamo samo tri takšne zavode, kolikor mi je znano, in če se bodo začeli še ti opuščati, bo narodna škoda velika. V Mladiki so nastanjene gojenke ljudske, meščanske in gospodinjske šole. Pod streho Mladike je dekliška ljudska, meščanska in gospodinjska šola. Za slednjo je seve že malo prostora. Pa poleg Mladike je še drugo poslopje, ki je vezano z Mladiko ter bi se dalo prenarediti za gospodinjsko šolo, in prostora bi tedaj bilo zadosti. To se je nameravalo že storiti, a je sedaj menda padlo v vodo, zato pa se hoče odstraniti dekliški zavod. Gospoda dobro premislite, predno kaj tacega storite! Mladika slovi kot prvovrsten zavod, ki ga posečajo razun Slovenk tudi Hrvatice in Srbkinje — in je nujno potreben. Ako se ne more shajati z dosedanjimi dohodki in kaže deficit, pa se naj stanarina in hranarina tako zvišajo, da bodo stroški kriti, samo da se zavod obdrži na višku. Kar se pa tiče prostorov za druge šole, posebno za deško meščansko šolo, pa bi priporočal, da se sedanja nemška šola opusti, saj za dve ali tri družine pravih Nemcev — drugi pa so itak same poturice — ni treba vzdrževati nemške šole, posebno če se v slovenskih šolah še uči nemščina kot obvezen predmet. Deška ljudska šola se naj poveča in tako bi se dobil potem prostor za ljudsko in meščansko šolo pod eno streho, ako ni drugega izhoda. Reševalo se je tudi že vprašanje, ali se ne bi gimnazija premestila v sedanjo novo vojašnico, ki se opusti, ter bi potem ti prostori, kjer je sedaj gimnazija, služili za ljudsko, meščansko, obrtno in trgovsko šolo. Misel ni napačna, ampak tukaj govore spet drugi razlogi zoper to, namreč ljudsko zdravje.

CELJSKE NOVICE.

Iz Celja. (K stanovanjski mizeriji.) Prejeli smo: K temu predmetu se je že mnogo pisalo, mnogo ukrepalo. Kakor pa je videti, se razmere še vedno nočejo zboljšati. Odpove se stanovanje v Celju nastavljenemu profesorju, poštnega uradnika pa se zapelje, da spravi svoje stvari, češ jutri že greš lahko v novo stanovanje. Po stanovanju hrepeneči uradnik je pa po tolikih bridkih izkušnjah postal toliko previden, da gre pogledat odkazano mu stanovanje, predno naloži svoje pohištvo na voz in ga pelje na izprehod. V odkazanem mu stanovanju najde stranko, kateri se še niti ne sanja o tem, da bi stanovanje izpraznila, še manj pa ima v rokah kak tozadevni nalog stanovanjskega urada. Resignirano se spravi uradnik zopet na že za preselitev pripravljene zaboje ter jih zopet razloži. Gospodje pri stanovanjski komisiji, tako ne pojde naprej. Predno se komu stanovanje obljubi, treba imeti isto pač tudi zagotovljeno. Samo poskušati, če bode morda stranka vendar sfrčala takoj pod milo nebo, ne gre. Treba pa je poseči po stanovanjih tam, kjer so res podani postavni ozir. naredbeni predpogoji za to, ne pa po takih, glede katerih je že lansko leto poverjeništvo za socijalno skrbstvo v Ljubljani pod popolnoma enakimi okolnostmi izreklo, da je zasega nedopustna v smislu stanovanjske naredbe. V Celju je še mnogo stanovanj zasedenih po Nemcih in nemškutarjih, pri katerih se da zasega izvesti v smislu stanovanjske naredbe, samo ne vemo, zakaj se to ne zgodi. Govorici o osebnih stikih in vmešavanju ženskega spola za enkrat še ne verjamemo. Podajamo samo dva eklatantna slučaja: Bivši ravnatelj nemške gimnazije v Celju, Proft, je sicer v Celje pristojen, vendar lahko kot penzijonist izhaja in živi tudi zunaj Celja. Bivši njegovi slovenski učenci gotovo nimajo nobenega povoda potegovati se zanj, če pa se čuti v to morda poklican kdo drugi, ki ni poznal prejšnjih razmer v Celju, se to ne sme dopustiti. — Še večja krivica se godi stanovanja iščočim ubogim uradnikom, da se ni že zaseglo stanovanje gospe Louise Stür, inženerjeve vdove, ki jako oblastno stanuje s 3 otroci v 4 sobah hiše št. 76 v Gaberjih. Njen rajni mož je bil Bavarec. V svrho lažje germanizacije tužne Bosne ga je sprejela po nemških naseljencih znana občina Št. Ilj pri Mariboru kot občana, da je tako dosegel avstrijsko državljanstvo in vsled tega službo kot inžener pri bosanski vladi. Služil je do umirovljenja v Sarajevu, kamor je bil torej pristojen in kamor je pristojna tudi njegova vdova in otroci. Tukaj so podani vsi naredbeni predpogoji za zasego stanovanja in tukaj bi stanovanjski urad z uspehom lahko deloval in preskrbel stanovanje za silo tudi dvem uradniškim rodbinam. Tudi iz narodnega stališča ni nobenega pomisleka, kajti otroci javno izpovedujejo, da obiskujejo slovensko šolo le prisiljeno, da pa jih mati doma vzgaja v nemškem duhu. Slednja se je tudi sama že večkrat izrazila, da čuti nemško. Saj tudi povodom regentovega obiska ni čutila potrebe, pokazati svojo narodnost s kako slovensko ali vsaj državno zastavico, četudi samo papirnato. Ponaša se pa, da ji vodja stanovanjskega urada preskrbi drugo stanovanje, kadar in kjer hoče. Taka stanovanja naj stanovanjski urad izprazni, pa bode hitro ublažena stanovanjska kriza. — Dr. K. L.

Celje. V Celju imamo že dalj časa neko komisijo za določanje cen. Ne odrekamo ji dobre volje, vtis pa imamo, da preveč sreče doslej ni imela. Ne maramo posegati v podrobnosti, samo opozorili bi radi našo oblast, naj vendar že odstrani oni »Gesslerjev klobuk« ali tržni cenik, ki stoji kot strašilo pred lekarno in povzroča prav po nepotrebnem slabo voljo okoliških kmetovalcev, koristi pa res ne vemo, komu — konsumentom, ki so primorani kupovati na trgu, gotovo ne. Mitnic smo se končno znebili, ali res ne moremo živeti brez takih strašil in še pri tem naivno sanjamo, da je to delo za obči ljudski blagor?

Nesreča v Savinjskih Alpah. Dodatno k našemu poročilu v št. 79 se nam poroča, da je celjska družba Josekov z znanim Wusserjem napravila zlet v Savinjske Alpe z namenom, da se ognejo prihodu prestolonaslednika Aleksandra, kakor so se sami izrazili v Mozirju. Družba je prenočevala dne 26. tm. v Lučah, dne 27. pa na Okrešlju z drugimi turistovskimi družbami iz Šoštanja in Ljubnega. V ponedeljek so šli Celjani in Šoštanjčani na Kamniško sedlo, spremljal jih je pastir, ki je napravil na snežišču pod skalami stopnice. S Kamniškega sedla so se prvi vračali Celjani, izmed katerih je ponesrečil smrtnonevarno Walter Josek okolu pol 3. ure popoldne. Padcu ni bila kriva lahkomišeljna hoja, ampak je imel živčni napad, katerega je imel že večkrat doma. To se lahko sklepa iz tega, da se sploh ni skušal ustaviti ne z rokami in ne z nogami, ampak je kar drvel po snežišču in gramozu navzdol kakor klada. Moral je tedaj že pri padcu zgubiti popolnoma svojo zavest. Treščil je kmalu na drugem strmem snežišču v skalo, kjer je zadobil smrtnonevarno rano na levi strani čela tik sencev. Tam ga je zasukalo in se je dalje v grozoviti naglici peljal na trebuhu ležeč z glavo naprej, ko se je ustavil ob skali, moleči iz snežišča. Padec je pri Frischaufovem domu opazovalo več oseb. Načelnik Savinjske podružnice gosp. Kocbek je takoj poklical pastirja Roka in se podal z g. Karčetom iz Gor. grada na mesto nesreče. Teško ranjenega so prenesli s snežišča na trato, pastir in načelnik sta hitela nazaj na Okrešelj, da je prvi nesel trage navzgor, načelnik pa je poslal eno oskrbnico po nosače k Plesniku. Ponesrečenca so potem turisti počasi in s težavo prinesli na Okrešelj v bivšo nemško bajto, kjer mu je došli turist g. Bruno Rotter izpiral rano. Ob 7. uri je že došla rešilna ekspedicija, ki je ranjenca odnesla v Logarsko dolino in Solčavo. Žena Joseka — bila je en mesec poročena — ni bila težko ranjena. Lahke rane na glavi, rokah in nogah ji je obvezal g. Rotter. Na željo sorodnikov se ji ni povedalo, kako težko je soprog ranjen. — Dne 1. julija so mrliča prepeljali z avtomobilom v Celje.

Koncert Celjskega pevskega društva prihodnjo soboto obeta biti zelo zanimiv. Program bo poleg zborovih točk obsegal tudi violinske točke, proizvajane od gosp. Beno Serajnika. Prvič kot baritonski solist nastopi v samostojnih točkah g. B. Baesler. Spremljevanje na klavirju je iz prijaznosti prevzel g. M. Gruden. Zbor nastopi med drugim v zelo efektni ruski skladbi Liadowa: Vozle rečki. Višek razvoja bo pa dosegel mešan zbor s proizvajanjem petero-, mestoma osmeroglasnega mešanega zbora od Ant. Lajovica: Večerna pesem, — skladbe, polne najnežnejše ubranosti, v kateri se slika v čudežnih barvah in refleksijah večerno razpoloženje. Skladba, ki se sploh prvič proizvaja, je silno težavna in zahteva rutiniran zbor. Moški zbori so zastopani s tremi odličnimi skladbami modernejših slov. komponistov in sicer: V. Mirk: »Na trgu«; O. Dev: »Tihi veter od morja« in Adamičevo »Kmečka pesem«. Ker stoji društvo pred nakupom lastnega klavirja, se vrši po koncertu v vseh zgornjih prostorih veselica z okusnimi šotori, sfečolovom itd. Da bo zabava res pristna in neprisiljena, nam jamči veselični odbor, ki bo vse storil, da bo občinstvo v vsakem oziru zadovoljno.

Iz sodne službe. Avskultant Josip Hribernik v Celju se je odpovedal službi.

Obrtniški sestanek danes zvečer pri Ploju na Bregu ob 8. uri.

Južnoštaj. hranilnica v Celju je darovala v spomin na pokojnega gosp. Mihe Vošnjaka po 500 K Dijaški kuhinji in Podpornemr društvu za uboge dijake v Celju.

Dijaški kuhinji v Celju je poklonil gosp. Vinko Vrbič, trgovec v Žalcu, znatno vsoto 2000 K, za kar se se mu odbor iskreno zahvaljuje. Za isto društvo so nabrali fantje deviškega stanu na predvečer Sv. Alojzija pri g. Prleku na škarpi 140 K.

Sokolstvo.

Tel. društvo Sokol na Teharjih je pričelo zopet s svojo redno telovadbo v dvorani brata Štiglica na Teharjih. Telovadba je vsak torek in petek za člane in članice. — Bratu Štiglicu se pa odbor tem potom zahvaljuje za prijaznost, da je dal dvorano na razpolago.

Polzela. Dramatični odsek Sokola na Polzeli priredi v nedeljo 11. t. m. veseloigro v treh dejanjih »Strogi tast« v prostorih brata Cimpermana na Polzeli. k 2

Sokolska slavnost v Zagorju. Zlet Celjske Sokolske župe 4. t. m. v v Zagorje je bil ena najlepših sokolskih prireditev. Slikovito se je spremenilo Zagorje, dom črnega zlata, in se odelo v zelenje in narodne trobojnice. Na vseh straneh so pozdravljali občinstvo nešteti slavoloki z značilnimi napisi. Zbrala se je cela sokolska župa celjska ter tudi posavsko sokolstvo, ki se je iz zemljepisnih ozirov že pred nekaj časom združilo z zagrebško sokolsko župo. Po sprejemu pri posebnem vlaku (dop.) se je zbralo sokolstvo in občinstvo pred Sokolskim domom, kjer je vse pozdravil starosta zagorskega sokola, ki slavi ta dan 30-letnico obstanka, brat Ferdo Poljšak. Odzdravil mu je starosta brat dr. Gvidon Sernec. Ob 12. uri je bil pohod na Toplice. Prvikrat so iz rudniškega vrta letele cvetlice na Sokole, ravnatelj sam jih je pozdravljal. Pred občinsko hišo je župan Janko Levstik v sokolskem kroju pozdravil Sokole, čestital zagorskemu Sokolu k 30 letnici; delu, ki so ga zasejali in negovali ustanovniki in drugi, čestita iz srca kot župan in kot Sokol. Zahvalil se je brat dr. Gv. Sernec, povdarjajoč, da je masa v industrijskih krajih nepoučena, nevedna, voditelji pa mnogokje podkupljeni za milijone od lahonov, madjaronov in Nemcev; Zagorski Sokol pa je stal na straži kot zvest čuvar boljše narodne bodočnosti. — Po obhodu je bil skupen slavnosten obed v Sokolskem domu. — Ob 4. uri pop. se je pričela ob zvokih ljubljanske vojaške godbe pod vodstvom dr. Čerina, soustanovnika zagorskega Sokola, javna telovadba. Moško članstvo je nastopilo s Hofmanovimi vajami »Osvobojenje in ujedinjenje«, katerim pa treba še uglajenja; po izborno uspelem nastopu mnogobrojnega ženskega članstva, katero je nudilo slikovit pogled, je odposlanec Sokolskega Saveza SHS br. Kajzelj pozdravil Sokolstvo in občinstvo, povdarjajoč, da onih, ki so Sokolstvo nekoč tlačili in preganjali, Avstrije in njenih pandurjev ni več, Sokolstvo pa je še tu, svobodni v svobodno Jugoslaviji. Omenjal je, da si je regent pred odhodom iz Slovenije v Zidanem mostu še dal zasvirati Sokolsko koračnico, v Ljubljani je pa dejal dr. Oražnu, da je in da bo vedno računal na Sokole. To je vredno več, kot vsa odlikovanja, ki jih siplje klerikalna vlada brez regentove vednosti po deželi. — Zatem je nastopil še v lepih vajah deški in dekliški naraščaj, skupina obrtniških vajencev iz Zagorja ter vzorna vrsta s telovadbo na orodju. Vse nastope je mnogobrojno občinstvo nad vse živahno pozdravljalo. Po nastopih se je razvila neprisiljena ljudska zabava.

Sokolski zlet Saveza SHS v Mariboru. Propagandni odsek za zlet je razposlal nabiralne pole vsem sokolskim društvom v Sloveniji, vsem hrvatskim in srbskim župam, in mnogim drugim narodnim društvom in nekaterim rodoljubom s prošnjo, da nabirajo denar in blago ter čimpreje nabiralne pole z nabranimi zneski in blagom vred vrnejo. Prepričani smo, da bodo imejitelji nabiralnih pol z navdušenjem in vstrajnostjo nabirali darove in tako pripomogli k ložji ureditvi pripravljalnih del za zlet. Ponosni smo Mariborski sokoli, ponosen je slovenski Maribor, ponosna je cela Slovenija, da je sokolski Savez določil ravno Maribor za svoj zlet, kjer se bode zbralo celokupno jugoslovansko sokolstvo, med njimi najuglednejši in najvztrajnejši narodni delavci. Zlet Saveza v Maribor bo največja manifestacija jugoslovenske sokolske misli in našega edinstva. Vsak Sokol in vsak zaveden Jugosloven mora z vso vnemo delovati že sedaj na to, da bode zlet uspel častno in mora tudi v prvi vrsti skrbeti, da podpira zletni odbor s tem, da marljivo nabira denarne prispevke in drugo blago, ter agitira v svojem krogu za obilno udeležbo.

Guštanj na Koroškem. 8. avgusta t. l. priredi Mariborska sokolska župa svoj župni zlet v Guštanj. Vabijo se vsa društva k polnoštevilni udeležbi, ker ravno v Guštanju se je pred letom bil krvavi boj in je tekla sokolska kri. Pretočena kri je rodila mladega guštanjskega Sokola, katerega treba podpirati, raditega se ozirajte na to prireditev!

DNEVNE NOVICE.

Regentu Aleksandru je naša Gorenjska z Bledom tako ugajala, da se namerava v kratkem vrniti na Bled in ostati tam delj časa. Menda pride že meseca avgusta.

Z redom Belega Orla IV. stepena je odlikovan šef zdravstvenega odseka za Slovenijo dr. Iv. Oražen za zasluge, ki si jih je pridobil kot zdravstveni referent Dravske divizije zlasti ob priliki grozeče epidemije pegavca.

Vprašanje ureditev častniških plač nameravajo rešiti istočasno z uredbo uradniških plač.

Dve novi visoki šoli v Zagrebu ustanovi poverjeništvo za prosveto, in sicer visoko šolo za trgovino in promet (eksportna akademija) ter visoko politično-žurnalistično šolo.

Pri sokolski telovadbi v Ljubljani ob priliki regentovega obiska sta bila navzoča tudi dr. Korošec in dr. Brejc. Očividci pripovedujejo, da se nista prav nič križala, ko sta gledala »brezverske« Sokole, ampak da sta njihovi izborni telovadbi z regentom vred celo prav pridno ploskala. Torej vendar ne bo stvar z brezverstvom Sokolov tako strašna, kakor bi to radi ljudstvu natvezli razni hujskajoči kaplani in pa klerikalno časopisje!

Masaryk in naloge ljudskih šol. Na kongresu češkoslovaških učiteljev, ki se je pričel 1. tm. ob navzočnosti 6000 učiteljev, je govoril tudi predsednik republike Masaryk in izjavil: »Šola imej narodni in socijalni program. Glavno skrb treba posvetiti revnim otrokom, da ne bodo imeli samo kruha, ampak da se bodo tudi vzgajali k spoštovanju do dela. Šola jim mora podati stvarno znanje ter spoznanje svobode in politično izobrazbo, ne pa strankarske.«

Odlikovanje Jugoslovenov v Pragi. Predsednik Masaryk je 1. tm. na slavnosten način izročil jugoslovenskima ministroma Pribičeviću in Ninčiću najvišje odlikovanje češkoslovaške republike »češkoslovaški vojni križ.« Zahvalil se je za obilni obisk jugoslovenskih gostov, ki bo nenavadno pripomogel k utrjenju prijateljskih zvez obeh bratskih narodov. Odlikovanca sta povdarjala, da odlikovanje ne velja njima, ampak jugoslovenski državi, sprejemata ga pa kot znak posebne ljubezni češkoslovaške države do Jugoslovenov.

Orli l. 1914 in 1920. »Slovenec« je 31. jul. 1914 poročal, da mu iz vseh krajev dohaja neštevilno vprašanj iz krogov one slovenske mladine, ki ni poklicana pod orožje, kako naj pomaga Avstriji do zmage. Zato da je v to določeni zastopnik Zveze Orlov odprl pisarno in posluje za te dobrovoljce vsak dan od 7. do 9. ure v Ljudskem domu. »Slovenec« končuje 31. jul. 1914 tako-le: »Slovenska mladina pohiti, da si tako tudi po svojih najboljših močeh deležna nove slave naše ljubljene skupne domovine!« Orli so torej organizirali dobrovoljce za Avstrijo proti Srbiji. In sedaj je prišel zmagovalec Aleksander, Orli pa seveda tudi takoj v parado. In klerikalna deželna vlada jim je izposlovala — odlikovanja. Čestitamo!

Ljubljanski odvetnik dr. Pegan nam piše, da ni res, da bi bil zastopal »Schulverein« ali »Südmarko« v neki zadevi v Laškem.

»To bo tudi zame najlepši dan.« Ko je v Zagrebu pesnik Katalinić izročil regentu spominsko pesem v imenu zasužnjene Istre, z željo, naj sprejme skromni dar Istranov in da bo zanje najlepši dan, ko ga bodo mogle pozdraviti svobodna Reka, Istra in Dalmacija, je regent odgovoril: »To bo tudi zame najlepši dan.«

Regent Aleksander je vsled naporov na potovanju po Hrvatskem in v Sloveniji obolel.

Kraljev rojstni dan dne 12. julija se praznuje kot državni praznik po vseh pravoslavnih in katoliških cerkvah s slovesnimi službami božjimi za kralja.

Poštna ambulanca Zagreb-Maribor. Konečno smo zvedeli, da leži glavni vzrok nerednega poslovanja pošte na Spodnjem Štajerskem pri poštni ambulanci vlakov Zagreb—Maribor, ki jo oskrbujejo poštarji iz Zagreba. Gospoda se namreč peča z vsemi mogočimi kupčijami, in tako nima časa, da bi pravilno sortirala pošto, ampak jo mečejo kar križem v vse mogoče zavitke in tako prihaja pošta s pardnevno zamudo na odločeno mesto. Revizor najde v ambulančnem vozu vedno razno blago, seve ne kot poštno pošiljatev, posebno pa usnje, tobak in pa alkoholne duhove. Čudimo se, da višja oblast ne vzame v roke ostre metle, ko ji je vse to dobro znano! Ali čakate še na večjo škodo in nered?

Ljubljanski mesarji so znižali cene mesu za 2 K pri kg.

Prosveta.

Večer dramatične šole. V počitniškem razpoloženju sem se podal pretečeno soboto, dne 3. tm. v gledališče, da vidim, je-li dramatična šola imela večje uspehe, kakor mnogo drugih šol v Celju. Žal mi je bilo celo pred začetkom, da posveča javnost s slabim obiskom tako malo zanimanja našemu požrtvovalnemu diletanskemu naraščaju. Sredi programa pa sem začel bolj obžalovati tiste, ki so z nekako mučeniško potrpežljvostjo morali vztrajati do konca, ki so ga nenavadno doživeli šele ob tričetrt na eno uro ponoči. Program je obsegal mnogo preveč, nuditi je bilo treba »non multa, sed multum«. Deklamacije so napravile prav dober utis. Srečno izbrane pesni je večina prednašala temperamentno, s pravim razumevanjem in naglasom. Tudi pantomima in prizor v gostilni sta se dovršila spretno in v občo zadovoljnost. Občinstvo je prevevalo najlepše razpoloženje. Naravnost neverjetno se nam zdi, kako se je mogla režija odločiti za Marije Kmetove dramo »Mati«, ki nima prav nič dramatičnega na sebi in zanima k večjemu posameznike v «Ljublj. zvonu«. Ni nobenih naravnih zapljetljajev, nekatere scene so naravnost nemogoče. Pri tej ponesrečeni igri pa se je ponesrečila tudi razdelitev vlog, kar je učinkovalo precej mučno. Na parkete ne spadajo ljudje, ki ne vedo, da se v damskem salonu brez dovoljenja ne prižiga cigaret ter vžigalic ne polaga previdno na tla, ker režija morda ni preskrbela pepelnika. Tudi za roke je še kje drugod prostora kakor v žepu. Zakaj se ne uporabljajo take, sicer dobre moči, v drugih vlogah? O ostalih nedostatkih sploh ne govorim. Čehovega Medveda, ki je kot groteska jako dober, mi je pa bilo naravnost žal, kako groteskno se je doigral. Opazovati je bilo najrazličnejša čustva med občinstvom, mene pa sta preobvladovala jeza in sram. Tega skrajno mučnega utisa ni mogla več izbrisati »Maska satana«, ki jo je igral v glavni vlogi gledališkega ravnatelja g. Skrbinšek nad vse sijajno. Kritika gotovo nima namena razdirati, ampak graditi in le kazati na hibe. Biti pa mora vsekakor glas občinstva, katerega je potem tudi upoštevati. Gledalci so v pretečeni sezoni doživeli mnogo umetniškega užitka, z norci in s samo malopridneži pa se niso mogli sprijazniti. Naj nam umetnost v prihodnji sezoni pokaže človeka še od drugih strani. Javna produkcija dramatične šole je zvabila na oder mnogo dobrih znancev iz pretekle sezone, ki smo jih pozdravljali, odkrila je precej talentov, ki jih je treba še izpopolniti, a predstavila nam je tudi igralce, katerih ne želimo več videti na odru. —vlj—

Jugoslovanske Obnove—Njive je izšel 19. broj z zanimivo vsebino.

DOPISI.

Begunce celjskega okraja. Vsled našega vabila ste se 29. m. m. zbrali v impozantnem številu, da bi pozdravili našega ljubega Aleksandra, da bi videli našega bodočega kralja in sina velikega našega osvoboditelja, kralja Petra. Ali vsled pretesnega prostora in prekratko odmerjenega časa za obisk v Celje ni vam bila izpolnjena goreča želja, da bi gledali v onega, po kterem je tako nestrpno koprnela vaša topla, drhteča primorska duša. Odšel je in mnogi ga niste niti videli! Razočarani in nevoljni ste se vračali domov in vaši dobri otročiči so jokali, ker niso videli ljubega našega Aleksandra. Zelo nam je žal, da se je tako zgodilo, a če vas moremo potolažiti, vam povemo v tešilo, da so vaši predstavitelji storili, kar so le mogli, da so junaškemu regentu izrazili vašo najgorečnejšo željo po skorajšnji osvoboditvi, opozarjajoč ga na velike napise, ki so vam stali nad glavami: »Aleksander, osvobodi nas!« — Gorica, Trst, Istra in Dalmacija. In junaški naš Aleksander je na to odgovoril: »To isto mislim i ja, budite sigurni, da če se to dogoditi možda i prije, nego mislimo svi!« A na besede naše deputacije: »Mi, begunci iz Goriškega, Trsta, Istre in Dalmacije Vas pozdravljamo kot svojega bodočega jugoslovanskega kralja ter želimo, da se to čimprej zgodi.« — je Aleksander odgovoril: »To želim i ja.« — Dragi begunci! V te tolažilne besede hočemo trdno verovati! Vse govori za to in kaže, da se bode to gotovo zgodilo! Vaše hrepenenje ni padlo v prazen nič! Pod trobojnico, ovito s črnim florom niste bili zbrani zastonj in tudi zaman niste stali pod jasnim napisom: » Aleksander, osvobodi nas!« To se bo gotovo zgodilo! Vse vaše prizadevanje in vaše veliko trpljenje bo nagrajeno, vse bo poplačano in našega junaškega Aleksandra boste videli, da, — gotovo ga boste videli in to celo tam, kjer vam je tekla zibelka, tam, kamor vas vleče srce, tam, kjer še danes ječijo naši nesrečni bratje in sestre, ki se bodo pa morda že kmalu z nami vred veselili osvobojene, sedaj še uropane naše svete grude! In takrat ne bodo več naši malčki plakali zato, ker niso videli Aleksandra, — pač pa bodo blestele biserne solze ganljive radosti in sreče po mladih in starih licih in vsi bomo v nepopisnem blaženstvu vsklikali: »Bratje, osvobojeni smo!« V takih sladkih nadah vas pozdravljamo, mili begunski bratje in sestre, želeč in nestrpno hrepeneč po čimskorajšnjem svidenju ob naši sinji Adriji!

Geljski begunci.

Gomilsko. Naše gasilno društvo bode napravilo dne 22. avgusta veliko ljudsko veselico. Prosimo vsa sosedna društva, da se blagovolijo na to ozirati. Vspored veselice se pravočasno naznani. (k)

Brežice. Vodja okraj. glavarstva v Brežicah g Rihard Koropec je bil imenovan vladnim tajnikom. Najboljši odgovor na umazane napade v mariborski »Straži« na njegovo osebo.

Iz Slov. Bistrice. Tudi v našem mesta smo z radostjo in veseljem sprejeli našega regenta Aleksandra.. Da je res naš — pač nikdo — tudi največji zaslepljenec ne dvomi! S kako ljubeznijo je stopil celo med kmete, jim podajal roko, se pogovarjal z njimi, v kolikor je čas dopuščal — ter med kakšnimi »Živijo«-klici je zapustil naše ljubko mestece! Vsa srca si je na mah pridobil!

Slov. Bistrica. Zlati »k. k. Bezirksgericht« je moral vendar zginiti in tudi Juhart je moral odstraniti svojega Jožefa. Moral je sicer priti regent, da smo to dosegli, no pa šlo je vendar. — Koncert Glasbene Matice je izborno uspel. Udeležili so se ga brez izjeme skoro vsi meščani, tudi taki, ki doslej še niso bili nikoli na slov. prireditvah, tako da so bili sedeži vsi zasedeni. Le žal, da se tudi okoliško ljudstvo radi dežja ni moglo udeležiti prekrasnega koncerta. Petje je bilo seve na višku, občinstvo pa vzhičeno navdušenja. Čitalnici in Glasbeni Matici čestitamo na uspehu pa kmalu zopet na svidenje!

Slov. Gradec. Vodja okrajnega glavarstva dr. Marko Ipavic je imenovan okrajnim glavarjem.

Št. Ilj v Slov. Gor. Znani »Südmarkhof« je prišel v last domače občine.

Turistika in šport.

Nogometna tekma. V nedeljo 11. julija ob 4. uri pop. se vrši na glaziji nogometna tekma med ljubljansko Ilirijo rez. in Celjskim športnim klubom. Tekma obeta biti jako napeta, ker se šteje Ilirija rez. med najmočnejše ljubljanske klube, ki razpolaga z rutiniranimi igralci in ki bode poleg tega ojačena z igralci Šparte.

TRGOVINA, OBRT IN NARODNO GOSPODARSTVO.

Obrtnikom v vednost! V zalogi imamo razne vrste paličnega železa, svinčevo steklino, fini špirit, mizarski klej. Reflektanti se naj oglasijo pri društvenem tajniku g. Nacetu Založniku. — Občeslovensko obrtno društvo v Celju.

Dinarska valuta in zagrebška deviza na dunajski borzi stalno rasteta, kar smatrajo kot posledico dejstva, da je v dunajskih finančnih krogih vedno večji interes za gospodarske zveze z Jugoslavijo.

Cepljenje v drevesnici. V državni drevesnici v Celju cepilo se bo letos od 20. julija do 15. avgusta približno 40.000 divakov. 22., 23. in 24. julija vršili se bodo cepilni tečaji za okulacijo v drevesnici. Kmetijske podružnice in privatniki, kteri imajo namen, napraviti sčasoma lastno drevesnico, pošljejo lahko na ta tečaj za to sposobne fante. Tečaji so brezplačni. Živež naj prinesejo seboj. Kuhalo se bo v drevesnici. Seneno ležišče bo preskrbljeno. Prijave za udeležbo sprejema sadjarsko nadzorništvo v Celju do 20. julija. Sprejeti bodo vpoklicani.

Borza.

Praga 5. julija. Devize. Beograd 241, Zagreb 60, Dunaj 26.37. Valute: dinrji 237, avstiiske krone 25.37.

Curih, 6. julija. Berlin 14.65, New York 5.55, London 21.95, Pariz 48,25, Milan 34.60, Praga 12.70, Beograd 31, Zagreb 7.60, Budimpešta 3.60, Varšava 3.50, Dunaj 3.90, avstrijske žigosane krone 4.

Dunaj, 6. julija. Zagreb 223—243, Budimpešta 97—107, Praga 369—382, poljske marke 95—165. čehoslovaške krone 366—386. dinarji 900— 950,

Zagreb, 6. jul. Devize: Berlin 200—205. Italija 430—440, New York 64—64.50, Pariz 520—530, Praga 165—167, Dunaj 43.50—44.50, Valute: Dolarji 61—62, avstrijske krone 42—43, rublji 120—125, francoski franki 500—550, napoleondor 280—285, nemške marke 200—205, rumunski leji 170—174, ital. lire 415 do 425, bolgarski levi 0—140, turške lire 290—300, češkoslovaške krone 160—167.

Zadnja poročila.

Laška predrznost. Italijanski aeroplan nad Ljubljano.

Ljubljana, 7. jul. Včeraj ob 5. uri pop. se je pojavil iz smeri Karlovca italijanski aeroplan in krožil nad gradom, nad južnim in državnim kolodvorom in nad našim letališčem. Spustil se je celo do višine 10 m. Ko se je eden naših letalcev dvignil, da ga zasleduje, se je zopet dvignil v veliko višino in odplul proti Turjaku in Reki. Naš letalec ga je zasledoval do demarkacijske črte. Naše oblasti so uvedle potrebne korake proti tej samovoljnosti.

V Italiji rekvirirajo vso žetev v zasedenem ozemju.

Trst, 6. jul. »Osservatore Triestino« objavlja naredbo generalnega civilnega komisarja, v kateri je ukazana rekvizicija vse pšenice, rži, ječmena in ovsa letošnjega pridelka, pa tudi iz prejšnjih let. Vse žito se zasežе v prid aprovizacijskemu uradu generalnega civilnega komisarja.

Razgovor med dr. Trumbićem in Sforzo.

Pariz, 6. jul. Včeraj je jugoslovenski minister dr. Trumbić prosil italijanskega zunanjega ministra grofa Sforzo za razgovor, ki je bil zelo živahen in je trajal poldrugo uro.

Rumuni nam zagotovljajo srčno prijateljstvo.

Beograd, 6. jul. Danes je posetil min. predsednika dr. Vesnića rumunski poslanik Jango Rascano, ki se je pred dvemi dnevi vrnil iz Bukarešte z dopusta. Izjavil je Vesniću, da sta mu naročila min. preds. general Avarescu in zunanji minister Take Jonescu, naj uveri našo vlado, da bo rumunska vlada gojila vedno prisrčne prijateljske odnošaje med Rumunijo in Jugóslavijo. Vesnić je vzel izjavo z velikim zadovoljstvom naznanje ter izjavil, da bo vlada kraljevine SHS s svoje strani skušala poglobiti prisrčno razmerje med obema državama.

Glasovi o Valoni.

Pariz, 6. jul. »Temps« poroča iz Londona: Vkljub dementijem **se potrjuje vest, da so Albanci zavzeli Valono.** Večina italijanske posadke se je zatekla na vojne ladje. Pri ponovnem brezuspešnem poskusu zavzeti mesto so imeli Italijani 485 mrtvih in mnogo ranjenih. Albanci so uplenili 7 topov, 39 brzostrelnih topov in 700 pušk.

Rumunska trdnjavica Cartzel gori.

Bukarešta, 5. julija. V trdnjavi Cartzel je eksplodiralo deset vagonov smodnika. Eksplozija je bila tako močna, da je zemlja na nekaterih krajih dobila razpoke. V okolici Bukarešte je bilo razbitih mnogo šip. Trdnjava gori. Nihče se ne more približati. Od časa do časa se ponavljajo eksplozije.

Težki boji med Poljaki in boljševiki. — Proklamacija poljskega vojnega ministra.

Varšava, 6. jul. (Poljsko frontno poročilo): Davi je izvršil sovražnik severno železniške proge Molodečno—Polog velik napad, ki smo ga že dolgo pričakovali in na kateri se je sovražnik že delj časa pripravljal. Hrabri obrambi naše armade se imamo zahvaliti, da sovražnik ni prodrl naših postojank. Ob vsej Berezini je živahen topniški ogenj. Ob reki Ubor je napadel sovražnik naše postojanke, naš pehotni polk 27 pa ga je prisilil, da se je umaknil. Bežal je v neredu. Vzhodno od Rovna so bili naši oddelki vsled manevra sovražne konjenice prisiljeni, se umakniti. Boji še trajajo. Tudi pri Baru je sovražnik naskočil. Morali smo izprazniti Komorov.

Varšava, 6. jul. Listi objavljajo proklamacijo ministrstva za narodno obrambo, v kateri pravi, da bo ta vojna odločila, ali postane Poljska uplivna država ali le slabotna deželica, in ali bo boljševizem še dalje širil svoj temni režim.

Listnica uredništva.

Vse pošiljalce dopisov, ki so se nekoliko zakasnili, prosimo oproščenja. Odložiti smo jih morali radi pomanjkanja prostora. Prosimo vse še nadaljne naklonjenosti.

Gasilno društvo Gomilsko: Priobčimo vkljub temu, da ste pozabili priložiti pristojbino za časniške kolke v znesku K 4.-, kar blagovolite naknadno storiti. V bodoče ne bomo prijavili več nobenih društvenih vesti, če se ne priloži obenem pristojbina za časniški kolek, to je za vsako besedo, ki ima več ko 2 črki, 20 v.

Imate bolečine! V obrazu? v celem telesu? Vaše mišice in živci Vam odpovedujejo? Poizkusite pravi Fellerjev Elza Fluid! Bodete se čudili! 6 dvojnatih ali 2 veliki steklenici 36 K.

Ali trpite na počasni prebavi? Na slabem apetitu? Zaprtju? Proti temu pomagajo prave Fellerjeve Elza-kropljice! 6 škatljic 18 K. Prava, želodec krepčujoča švedska tinktura 1 steklenica 15 K, omot in poštnina posebej a najceneje,

Evgen V. Feller, Stubica dolnja, Elsatrg št. 356. Hrvatska. 1590 C 15—14

Proda se po ceni:

1 lahki koleselj, 1 lahki, polkriti, fini voz z usnjato streho, 1 železna blagajna srednje velikosti, 1 par oljnatih osi, malo rabljenih, 24 kg težkih, 40 žarnic, 150 volt, 50 sveč. Kje, pove iz prijaznosti **g. Kapus,** brivec v Celju. 908 3-2

Grajščina Einöd v Socki,

občina Novacerkev je dne 1. julija 1920 predpoldne ob priložnosti vožnje po okrajni in državni cesti od Novecerkve do Škofjevasi eno 924 1

črno usnjato damsko listnico

z vsebino 2 žepnih robcev zaznamovanih H. L. in eno srebrno naročno uro z usnjatim jermenom, zgubila. Najditelj navedenih predmetov naj odda žand. postaji v Vojniku. **Nagrada 200 kron.**

Naznanjam slavnemu občinstvu v Celju in okolici, da sem stopil v družbo z gosp. Mihelčičem, elektrotehnikom v Ljubljani, kot strokovni sodelovalec

električnih naprav

in se priporočava za mnogobrojna naročila iz cele Slovenije s solidno in točno postrežbo za vse v to stroko spadajoče naprave.

S spoštovanjem

Mihelčič & Janežič

električno podjetje, Ljubljana, Hrenova ulica št. 18. 923 2—1

Lesna trg. in industrijska družba „Savinja" v Gelju

razpisuje mesto

podravnatelja.

Strokovno znanje potrebno; jezikovno zmožni imajo prednost. Ponudbe s spričevali do 20. julija 1920 na zastopnika

dr. Antona Božiča,

odvetnika v Celju. 917 3—1

Proda se polpokrita kočija. Gostilna Čeček v Gaberjih. 927 1

Razširjajte „Novo Dobo"!

Proda se posestvo ali da v najem. Istotam se proda en prašič 4 mesce star. Naslov: Polule štev. 23, Celje. 925 2-1

Došli! Čevlji Došli!

moški, ženski in za otroke iz chevraux, boks in telečjega usnja, posamezni pari in na debelo; točna pošiljatev.

E. Berna

trgovina s čevlji in čevljarskimi potrebščinami **v Celju,** Kralja Petra cesta. 919 1

Kdor ima **posestvo, hišo** in druge realitete za prodati ali jih želi kupiti, blagovoli se obrniti na koncesijonirano posredovalnico

„Rodna Gruda"

v Celju, Dolgopolje št. 3.

Poobl. poslovodja Karol Breznik.

921 3—1

!Gostilna in kavarna!

na najprometnejšem kraju sredi mesta v Sloveniji, z 8 opremljenimi sobami za tujce, gostilniška oprava, vinski sodi, zaloga vina, likerjev, šampanjca itd., vrt za goste in zelenjavo, hlevi in gospodarsko poslopje, kakor leži in stoji, se takoj proda za 270.000 K. Pojasnila z priloženo poštnino daje realitetna pisarna Havlik v Mariboru, Gregorčičeva ulica št. 6, telefon št. 132. 926

Proda se en nov frak s telovnikom, en nov plašč, 8 parov volnenih gamaš (štucnov). Vpraša se v upravništvu. 925 1

Kupim sveža bukova cepljena

drva

franko vagon, ter vsako množino **bukovih in hrastovih**

železniških pragov

franko postaja, po najvišji ceni. Ponudbe je vposlati na **F. Drobnič, Laško.** 928 5—1

Trgovski sotrudnik, dobro izvežbana moč meš. stroke **išče službe** v mestu ali na deželi. Vstopi tudi v pisarno ali kam drugam, ki je tej stroki primerno. Vstopi lahko takoj. Cenj. ponudbe se prosi na upravništvo »Nove Dobe«. 896 4—3

Dve mirni gospodični iščeta v mestu **stanovanja,** če mogoče s hrano. Pismene ponudbe se prosi na naslov: V. L. Kralja Petra cesta 33. 895 2-2

Gorske čevlje, podkovane, malo rabljene, proda BAŠ v Celju, Aškerčeva ulica štev. 4. 887 3—2

Stole, zimnice, razno **pohištvo** in **tapetniške izdelke** ima v založbi: **Marija Baumgartner** 287 156-120 **Gosposka ulica 25.** Naročila se izvršujejo točno in solidno.

F. Koštomaj brivec, Celje

Prešernova ulica. — Postrežba izvrstna. Za abonente ceneje. 782 25-10

Iv. Ravnikar, Celje

kupuje po najvišjih dnevnih cenah pristno strd in vosek, ima v zalogi la bučno, jedilno in ricinovo olje, kakor tudi mast in slanino. 100—56

Dvonadstropna hiša v Celju

v kateri se nahaja trgovina **je na prodaj.** Parni stroj, 6 konjskih sil in bencin motor, 8 konjskih sil sta tudi na prodaj. Natančnejša pojasnila daje 920

Karl Plauštajner, Sv. Peter v Sav. d.

Trgovina

z vinom, žganjem, likerji in pivom na debelo, z velikanskim prometom in čistim dobičkom, v nalašč za to stroko zidani stavbi, moderna in velika žganjarna, se nahaja ob Donavi v veliki banatski občini, je z vso opremo **na prodaj** ali pa v delniško družbo za preosnovati. Dopisi pod „Trgovina vina št. 1026" na Blocknerjev zavod za oglaševanje, Zagreb, Jurjevska ulica št. 31. 888 3—3

Obrtna banka v Ljubljani.

Poziv na podpisovanje delnic.

Minister trgovine in industrije je s svojim rešenjem z dne 5. maja 1920 VI št. 734 dovolil ustanoviti delniško družbo **„Obrtna banka v Ljubljani".** Ministrstvo trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani je z razpisom z dne 26. maja 1920, št. 3708 potrdilo predložena pravila.

Po §§ 3 in 4 potrjenih pravil znaša delniška glavnica 2,000.000 K in je razdeljena na 10.000 v gotovini polno vplačanih delnic po K 200·—. Delnice se glase na imejitelja. Delniška glavnica se sme na sklep občnega zbora povišati do zneska K 5,000 000·—.

Za osnovno glavnico K 2,000.000·— razpisujemo **javno subskripcijo**

10.000 delnic po K 200·— nominale.

Nominalne cene za podpisane delnice je pri subskripciji takoj v gotovini plačati. Za vsako delnico je plačati za stroške izdaje po K 30.

Podpisovanje delnic se vrši v času od **20. junija do 20. ulija 1920.**

Prijave sprejema: **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani** in njeni podružnici v **Celju** in **Mariboru.**

Vsak podpisovalec dobi od vplačilnega mesta potrdilo o številu dodeljenih delnic. Kdor sploh ne bi dobil delnic, ali manjše število, nego jih je podpisal, prejme povrnjeno celo, odnosno delno svoto svojega vplačila.

Delnice same se izroče interesentom svojčas proti vrnitvi potrdil o dodeljenih delnicah..

Obitna banka je namenjena našemu obrtništvu V prvi vrsti hoče skrbeti za kreditne potrebe našega domačega obrtnega stanu. Gojila bo vse vrste kredita, kakor je potreben obrtnikom in njih organizacijam Želeti je, da se domače obrtništvo oklene novega zavoda ter se v obilnem številu odzove pozivu na podpisovanje delnic. Ob dodeljevan u delnic se bo jemalo poseben ozir na prijave iz krogov obrtnikov.

V Ljubljani, 17. junija 1920.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Engelbert Franchetti, brivski mojster in načelnik Zveze obrtnih zadrug.

Josip Jakopič, posestnik in tovarnar v Ljubljani.

Fran Kavčič, gostilničar in načelnik Gostil. zadruge v Ljubljani.

Anton Kreuči, krznarski mojster in preds. Obrt. pomož. društ. v Ljubljani.

Andrej Marčan, mesarski mojster in načelnik Zadruge mes. v Ljubljani.

Dr. Fran Windischer, tajnik Trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani.

Ivan Mikuž, ravnatelj Deželne banke v Ljubljani.

Valentin Urbančič, kovaški mojster in nač. Kovinske zadr. v Ljubljani.

Ing. Viktor Turnšek, ravnatelj Urada za pospeševanje obrta v Ljubljani.

Dr. Janko Žigovnik, odvetnik v Ljubljani. 922 1